

Afgelopen zondag leerde de Heer ons broederlijk terechtwijzen, hoe we ons moeten gedragen als iemand begint te lopen op de verkeerde weg. Deze zondag leert de Heer Petrus dat een leerling een hart moet hebben om grenzeloos te vergeven. En Hij zal de reden ervoor geven.

1. De vraag van de heilige Petrus is een universele vraag omdat er altijd kwaad zal zijn bij het lijden vanwege anderen, meer of minder ernstige kwaden, die wonden aan het hart veroorzaken en er sporen op achterlaten.

En wat kunnen de menselijke reacties zijn als degene die lijden heeft veroorzaakt, expliciet of impliciet om vergeving vraagt? Ze zouden onder andere kunnen zijn:

- Geen vergeving willen schenken, het gelede kwaad niet willen vergeten, sterker nog, het willen dat de andere in zijn eigen lichaam en geest mag lijden wat hij heeft laten lijden;
- Het een ander moeilijk te maken om te benaderen en om vergeving te vragen;
- Niet willen nadenken over de geleden schade, maar de vraag om vergeving niet willen accepteren of slechts te accepteren op mogelijke voorwaarden;
- Vergevingsgezind zijn maar slechts af en toe en dan met beperkingen;
- Innerlijk zo vaak als nodig te vergeven en te proberen dat deze innerlijke vergeving extern kan worden uitgedrukt. Dit is maar mogelijk als we biddend leven in dialoog met de levende God.

2. Allereerst spreekt de heilige Petrus over een misdaad die wordt beleden zonder het te verdienen, wanneer iemand onrecht wordt aangedaan vanwege woede, jaloezie, afgunst, hebzucht, kwaad, enz. Dat wil zeggen, degene die onrecht wordt aangedaan, ziet niets in hem die de ander schade heeft berokkend. Dit is belangrijk om de grootsheid van de nieuwe, bevrijdende leer van Jezus goed te begrijpen: het gaat over het gedrag van een onschuldig persoon voor degene die hij onrecht heeft aangedaan.

Nog meer: de heilige Petrus toont zich als een goede leerling van Jezus omdat hij niet zegt: "als mijn broeder tegen mij misdoet, moet ik hem niet vergeven totdat hij betaald heeft voor het kwaad dat hij mij heeft aangedaan" (het "*oog om oog, tand om tand* ..." van de wet) maar hij spreekt rechtstreeks over vergeving te schenken, en tot zeven keer; dat wil zeggen, hij spreekt over een hart dat bereid is om veel keren het vertrouwen in de berouwvolle overtreder te hernieuwen.

Maar hij gaat begrijpen wat de vergevingsmaat van Christus is en ook de reden voor die maat.

3. De maat van de Heer is er een maat zonder maat als hij leert dat men altijd moet vergeven. Het is zijn maat, een goddelijke maat, die de mens grootmaakt en hem als God maakt, en het is de maat die hij voor Petrus en ook ons christenen wil.

En Hij geeft de reden: Hij gaat niet in op details om te vergeven, details die geldig en belangrijk kunnen zijn (dat er misschien misverstanden zijn geweest, dat daar misschien aanleiding toe is gegeven, dat de ander misschien niet heeft geweten wat hij aan het doen was, dat het niet met het kwaad werd gehandeld, maar vanuit onbewustzijn, enz.).

Hij zal naar de meest reële, ware, meest goddelijke reden gaan om te vergeven: we zijn vergeven en we zijn ontelbare keren vergeven door God, nog vele malen en in dingen die misschien alleen God en wij weten. Een oneindige schuld wordt ons kwijtgescholden, zegt de Heer en we moeten dan degene die ons om vergeving vraagt, degene die een schuld bij ons heeft, vergeven. Die schuld zal altijd minder zijn, zegt de Heer, dan die die we bij God hebben. En de Heer voegt eraan toe dat de mateloze vergevingsgezindheid van God wordt geconditioneerd door de onze. We bidden het ook in het Onzevader: "*Vergeef ons onze schulden zoals ook wij aan anderen ...*"

4. Sommige gedachten:

a) Om vergeving vragen is niet gemakkelijk, en het vragen ervan is soms heel moeilijk en groot. Soms wordt vergeving niet met woorden gevraagd, maar met gebaren, met gedrag. Daarom moeten degenen die bereid zijn te vergeven niet wachten op een officieel of formeel, mondeling verzoek om vergeving.

b) Vergeving hebben geschonken betekent niet dat de herinnering aan het kwaad dat is geleden uit de ziel verdwijnt. Misschien wil je vanuit je hart vergeven en ben je toch niet in staat zijn om de herinnering aan het kwaad weg te nemen en voel je nog pijn en ergernis. Dat hangt in grote mate af van de gevoeligheid van elke persoon en het kwaad dat wordt ontvangen. Vergeving schuilt in een wilskracht of in daden van de wil die zelfs bij grote innerlijke pijn wil vergeven. De herinneringen aan het geleden kwaad kunnen een echt kruis zijn dat gedragen moet worden en dat vaak alleen een speciale genade van God kan wegnemen.

Sint Juana María de Chantal, een gelukkige vrouw en moeder, verloor haar man bij een jachtongeval. Zij wilde de man vergeven die haar man per ongeluk had doodgeschoten, maar dat lukte niet. Zij kon die man ook niet van aangezicht tot aangezicht ontmoeten. De heilige Franciscus van Sales was haar geestelijk vader en hij liet haar zien dat ze vergeven had en in heiligheid groeide omdat ze die gevoelens, die haat, niet wilde hebben, en ze het als een kruis moest dragen. Na vele jaren kon Juana normaal met die man omgaan, en hij was zelfs peetvader van een van haar kleinkinderen.

Dat wil zeggen, als de persoon voor de ander bidt, als hij probeert de deuren van het hart open te laten voor vergeving, kan hij/zij in vrede zijn wetende dat hij/zij al heeft vergeven, ook al kan hij of zij niet eens de naam horen van de persoon die het kwaad veroorzaakt heeft zonder spontaan grote afkeer te voelen. Een echt teken van vergeving is om God te vragen voor degenen die ons onrecht hebben aangedaan, het vanuit het hart vragen.

c) De vergeving is een diep proces van bevrijding en de effecten zijn zo verheven dat ze de persoon groot van hart maken, anders dan de rest, grootmoedig maakt. Twee van de zaligsprekingen laten deze goederen zien: *"Zalig de zachtmoedigen, want zij zullen het land bezitten"* (Mt 5:5) en ook *"Zalig die vrede brengen, want zij zullen kinderen van God genoemd worden"* (Mt 5:9). *"... vergeef en je zult vergeven worden. Geef en het zal je worden gegeven: een goede maat, strak, vol, overlopend, zal in je schoot worden gegoten. De maat die je bij anderen gebruikt, die bij jou zal worden gebruikt"* (Lk 6:37-38) en even later: *"de goede man brengt uit de goede schat van zijn hart goede dingen tevoorschijn."* (Lk 6:45)

d) De effecten van de gekoesterde wrok zijn het tegenovergestelde. Toen ik de prediking voorbereidde, vond ik deze prachtige tekst: *"Ge moogt geen oude koeien uit de sloot halen.' Dat is een tip van onze verre voorouders. We begrijpen de letterlijke zin niet meer. Er zitten geen koeien meer in de sloot, maar waar het eigenlijk om gaat, verstaan we maar al te best. Die oude koe, die ene misstap van toen, die bij elke gelegenheid weer wordt opgehaald. Ook al heeft men het zogezegd allemaal vergeven. De schuld nog eens laten aanvoelen, bedekt of onbedekt, is een koe die zwaarder is dan de misstap zelf."*

Broeders en zusters, God zelf is het die in de barmhartige mens vergeving schenkt. Zo worden we partners in Gods verzoeningswerk. Eenmaal heeft Paus JPII gezegd: *"Heb de moed om vergeving te vragen en om vergeving te schenken"*. Beide vragen grote deemoed. Vergeven is niet verliezen. Het is winnen.

Laten we de Heer danken voor zijn leer die ons verlicht en de hulp van zijn genade die ons sterk maakt om vergeving te kunnen vragen en om vergeving te schenken. Moge OLV, wiens gedenkdag als OLV van Smarten we morgen maandag 15 september vieren, die de toevlucht voor ons zondaars is, de troost van christenen, de Moeder van Goede Liefde, ons de genade schenken haar na te volgen in haar grenzeloze liefde voor ons allemaal. Amen.